

PM 2012:13 RI (Dnr 124-2322/2011)

Delårsrapport avseende revision av verksamheten per 2011-08-31

Remiss från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen av stadsrevisionens rapport ”Granskning av delårsrapport 2011-08-31” hänvisas till denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

De förtroendevalda revisorerna samt lekmannarevisorerna för bolagen granskar två gånger årligen, i den omfattning som följer av god redovisningssed, den kommunala verksamheten inklusive bolag och stiftelser. Granskningen sker i enlighet med kommunallagen, aktiebolagslagen, stiftelselagen, kommunala redovisningslagen och annan speciallagstiftning samt i enlighet med revisionsreglementet.

Revisorerna har till kommunstyrelsen överlämnat revisionskontorets delårsrapport avseende revision av 2011 års verksamhet per 2011-08-31 för yttrande. I rapporten redovisas den granskning som utförts under del av verksamhetsåret.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag instämmer i stadsledningskontorets synpunkter och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen av stadsrevisionens rapport ”Granskning av delårsrapport 2011-08-31” hänvisas till denna promemoria.

Stockholm den 18 januari 2012

STEN NORDIN

Bilaga

Revisorernas granskning av delårsrapport 2011-08-31

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att som svar på remissen Granskning av delårsrapport 2011-08-31 överlämnas och återoplas promemorian från statsledningskontoret med följande tillägg:

Revisionen pekar på i sin delårsrapport avseende revision av verksamheten att det *enda* av stadens inriktnings- och verksamhetsmål som *inte* bedöms bli uppfyllt är målet om att "Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas". Det målet är delvis uppfyllt. Miljöpartiet ser med stor oro på att verksamhetsmålet "Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas" inte uppnås. Det är anmärkningsvärt att det är just de viktiga verksamheterna för barn och unga som brister.

För förskolans del handlar det om att barngrupperna på många håll är alldeles för stora, men faktiskt också om att barnomsorgsgarantin inte klarats helt under året. Över 20 procent av småbarnsgrupperna (1-3-åringar) i Stockholm har fler än 14 barn. Miljöpartiet anser dessutom att det vore mer rimligt med ett mål om max 12 barn i småbarnsgrupperna. Många barngrupper med större barn (4-5 år) är också för stora, mer än var fjärde grupp (27 %) har fler än 18 barn i gruppen. Hur stora dessa barngrupper tillåts bli vet vi inte, men Miljöpartiet anser att det kan vara svårt att "ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas" även med så många som 18 barn i gruppen. Miljöpartiet vill att mål och indikatorer ska tas fram för antal barn per vuxen i förskolan.

När det gäller verksamheten för äldre barn framgår det av tertiärrapport 2 att de "preliminära resultaten visar på förbättringar inom en rad områden men att det fortfarande finns många indikatorer vars årsmål inte uppnås". Ett anmärkningsvärt och mycket oroande exempel är att endast två av tre gymnasieelever har minst godkänt i alla kurser i slutbetyget. Det framkommer även brister i grundskolans lärandemiljö, att siffrorna för att barnen ska kunna arbeta utan att bli störda är alldeles för låga. Detta är brister som Miljöpartiet anser att staden kraftfullt måste agera för att åtgärda. Det handlar bland om satsningar på en trygg och kreativ lärandemiljö samt fler specialpedagoger i skolan. Något som Miljöpartiet lyfter fram i arbetet i Utbildningsnämnden och i sin reservationsbudget för 2012.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Vi konstaterar i likhet med revisionskontoret att den borgerliga majoriteten i stadshuset har misslyckats med att erbjuda barn och ungdomar Sveriges bästa förskolor och skolor. Det är mycket allvarligt med de stora kvalitetskillnaderna mellan förskolorna och skolorna och att kunskapssegregeringen har ökat det senaste decenniet. Barngrupperna i förskolorna ökar och barnomsorgsgarantin har inte kunnat hållas fullt ut. I Stockholm har vi också ett särskilt problem med stora skillnader också mellan skolor i olika delar av staden.

När det gäller några av verksamhetsmålen konstaterar revisorerna att det är svårt att avgöra på vilka grunder som bedömningen baseras, det gäller till exempel verksamhetsmålet om att stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg. Måluppfyllelsen baseras på ännu icke genomförda brukarundersökningar. Åtta av äldreomsorgens nio indikatorer baseras på brukarundersökningar som genomförs senare under året. Staden behöver ta fram flera metoder utöver brukarundersökningar för att verifiera måluppfyllelse. Faktiska resultat måste kunna utläsas så att de kan ligga till grund för bedömningar även i delårsbokslutet.

Framkomligheten i regionen har avsevärt försämrats och kan idag liknas vid en trafikinfarkt. Överfulla bussar, pendeltåg och tunnelbanor, igenkorkade gator, kaos på våra gång- och

cykelbanor. Mot bakgrund av detta bedömer stadsledningskontoret ändå att målet kan anses som uppfyllt trots att indikatorerna visar på minskad framkomlighet. Endast två av åtta indikatorer har uppfyllts (nettotillskottet av parkeringsplatser samt antalet meter nylagda cykelvägar i staden). Samtidigt skriver man att detta innebär en minskad framkomlighet i staden. Det hänger inte ihop. Revisorerna pekar, med all rätt, på svårigheten att värdera årsmålet om ökad framkomlighet år 2011. Enligt vår uppfattning är det väl magstarkt att påstå att framkomligheten ökat och att målet som helhet är uppfyllt. Det är inte sant.

ÄRENDET

De förtroendevalda revisorerna samt lekmanrevisorerna för bolagen granskar två gånger årligen, i den omfattning som följer av god redovisningssed, den kommunala verksamheten inklusive bolag och stiftelser. Granskningen sker i enlighet med kommunallagen, aktiebolagslagen, stiftelselagen, kommunala redovisningslagen och annan speciallagstiftning samt i enlighet med revisionsreglementet.

Revisorernas samlade bedömning för staden totalt och kommunkoncernen

Revisorernas samlade bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och enligt den kommunala redovisningslagen. Resultat- och balansräkningen ger i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning. Resultatet i delårsrapporten bedöms vara förenligt med kommunfullmäktiges mål. Den sammanställda redovisningen bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Avvikelser mot gällande redovisningsprinciper finns när det gäller redovisning av exploateringsfastigheter, där staden i delårsbokslutet gjort en värdering och redovisat samtliga exploateringsfastigheter, som ska avyttras som omsättningstillgång. Revisionskontoret anser att redovisningen även bör göras löpande under året av sådana exploateringsfastigheter som ska klassificeras som omsättningstillgång.

Finansiella mål

Stockholms stad har sex finansiella mål. Revisorerna konstaterar att fem finansiella mål är möjliga att bedöma i samband med delårsrapporten. Av dessa bedöms fyra vara helt uppfyllda i delårsrapporten. Revisionskontoret anser att förutsättningarna är goda för att de finansiella målen i allt väsentligt kommer att uppfyllas under verksamhetsåret 2011. Målet om prognossäkerhet går ännu inte att bedöma.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål. Dessa är verksamhetsövergripande och gäller för samtliga nämnder och bolag. Till inriktningsmålen är 13 verksamhetsmål knutna, vilka ska konkretisera inriktningsmålen. Revisionen bedömer att 12 av de 13 verksamhetsmålen kommer att uppnås under verksamhetsåret 2011. Ett av målen, *Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas*, bedöms uppnås delvis.

Vidare anser revisionskontoret att några av verksamhetsmålen bygger på ett antal indikatorer där mätvärden per den 31 augusti saknas. Revisionskontoret nämner som exempel att vad gäller äldreomsorgen baseras åtta av nio indikatorers resultat på brukarundersökningar, som genomförs senare under 2011.

Revisionskontoret nämner även verksamhetsmålet *Framkomligheten i regionen ska öka*. Av verksamhetsmålet åtta indikatorer uppfylls två. I delårsrapporten bedöms verksamhetsmålet som uppfyllt med motiveringen att ombyggnads- och underhållsarbeten i innerstaden endast kortsiktigt försämrat framkomligheten. Revisionskontoret menar att effekten av dessa investeringar sannolikt kommer att öka framkomligheten på längre sikt men att årsmålet om ökad framkomlighet år 2011 är svårt att värdera.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar revisorernas iakttagelser och slutsatser.

Angående redovisning av exploateringsfastigheter görs, som revisionskontoret konstaterar, en bedömning av vilka exploateringsfastigheter, som staden avser att avyttra, i samband med delårsbokslut och bokslut. Revisionskontoret anser dock att denna redovisning ska göras löpande. Syftet med redovisningen är att i samband med bokslutstillfällen kunna redovisa en rättvisande bild av balansräkningen, vilket Stadsledningskontoret anser uppnått. Att löpande redovisa ställningen fyller i detta sammanhang inget ytterligare behov. Stadsledningskontoret anser att bedömningen bör göras kontinuerligt, men först när så är praktiskt möjligt.

Finansiella mål

Som revisionskontoret påpekar uppfylls fyra av fem möjliga finansiella mål i delårsbokslutet. Det är soliditetsmålet, det egna kapitalet i relation till tillgångarna, som inte uppfylls fullt ut. Målet 2011 är oförändrad soliditet jämfört med bokslut 2010. Stadsledningskontoret vill påpeka att orsaken till att målet endast delvis uppnås, är stadens ökade balansomslutning. Förändringen av balansomslutningen beror på ett ökat lånebehov för stadens bolag. Staden handhar upplåningen för stadens bolag. Bolagens ökade lånebehov medför en ökad fordran för staden gentemot bolagen på 3,9 miljarder kronor, vilket ger en minskad soliditet för staden. Förändringen innebär däremot inte en försämring av stadens ekonomiska ställning.

Verksamhetsmål

Revisionskontoret konstaterar att av äldreomsorgens nio indikatorer baseras åtta på brukarundersökningar, som inte är genomförda när tertialrapport 2 upprättas. Stadsledningskontoret anser det inte befogat att genomföra totala brukarundersökningar mer än en gång per år. Svarsfrekvensen minskar vid ofta förekommande enkäter vilket leder till sämre kvalitet.

Angående verksamhetsmålet *Framkomligheten i regionen ska öka* anser revisionskontoret att målet för 2011 är svårt att värdera med tanke på ombyggnads- och underhållsarbeten i innerstaden. Stadsledningskontoret konstaterar att de åtgärder som vidtagits under 2011 är nödvändiga och att effekten av investeringarna kommer att öka framkomligheten på längre sikt.